

College van Gedeputeerde Staten
en leden van de Provinciale Staten
van de Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

11 september 2020

Geacht College, geachte Statenleden,

De provincie Zuid-Holland laat met verschillende programma's zien dat zij agrariërs wil inspireren en stimuleren tot duurzame en natuur-inclusieve vormen van landbouw. In het Coalitie-akkoord 2019-2023 is vastgelegd dat de InnovatieAgenda Duurzame Landbouw wordt voortgezet en dat de provincie op zoek gaat naar nieuwe verdienmodellen voor boeren. Met innovatieve oplossingen wil de provincie de landbouw verbinden met de opgave de biodiversiteit te verhogen en - met het oog op de bodemdaling - ook kijken naar de teelt van innovatieve producten. Voor onderzoek, advies, planontwikkeling en communicatie zijn vele miljoenen beschikbaar. Van een provincie met zo'n ambitie verwacht je dat ze ondernemersinitiatieven die daarop aansluiten, volop aanmoedigt en ondersteunt. Het zijn uiteindelijk immers de ondernemers die de ambities waar moeten maken.

The Cranberry Company in de Krimpenerwaard is zo'n initiatief: een onderneming die biologische cranberryteelt en natuurontwikkeling combineert, op veengrond met een verhoogd waterpeil. Dat dient de biodiversiteit, de stopzetting van de bodemdaling en de kwaliteit van het water - zoveel is inmiddels al aangetoond. En uiteindelijk is het ook nog een renderende vorm van landbouw.

Voor dit initiatief heeft de provincie Zuid-Holland in 2017 18 ha in erfpacht uitgegeven, onder voorwaarden en tegen een prijs die eenzijdig door de provincie Zuid-Holland zijn bepaald en die worden geacht markt-conform te zijn. Volgens die voorwaarden wordt de canon na drie jaar, in 2020 dus, verhoogd van €5.850 tot €15.850 (en na zes jaar tot €30.850). Daarmee speculeert de provincie op een opbrengst en een groeiscenario van de cranberryteelt die nog onzeker zijn

Wij, de initiatienemers, hebben ruim €500.000 geïnvesteerd in The Cranberry Company. €200.000 daarvan is gefinancierd door het Nationaal Groenfonds onder soepele voorwaarden en tegen een lage (niet marktconforme) rente. Nationaal Groenfonds is overtuigd van het maatschappelijk belang van dit experiment en noemt het 'landbouw waar de natuur beter van wordt'.

We nemen dus een fors financieel risico in een project met een heel lange adem. De provincie Zuid-Holland neemt geen risico. De natuurdoelen (vastgelegd in het beheerplan dat onderdeel is van de erfpachtovereenkomst) worden bereikt en tegen de reguliere SNL-tarieven. Mocht de cranberryteelt uiteindelijk niet slagen, dan is het alleen The Cranberry Company die zijn verlies neemt.

De cranberryteelt is nu, na ruim drie jaar, ver genoeg om te verwachten dat de onderneming uiteindelijk zal renderen. Maar dat zal langer duren dan verwacht en extra investeringen vragen. De uitdaging zit 'm vooral in de omschakeling. Van weiland dat decennialang is bemest, bekalkt en bemalen moeten we weer naar een veenbodem die voedselarm, vochtig en zuur is. Dat vraagt in elk geval om geduld. En elk perceel heeft zijn eigen historie. Dat heeft ons al heel wat verrassingen bezorgd. Voorlopig blijven we pioniers en zullen we nog veel zelf moeten uitvinden. En nog enkele jaren genoeg moeten nemen met weinig of geen opbrengsten.

Daarom hebben we de provincie Zuid-Holland verzocht om de verhoging van de canon drie jaar uit te stellen. Het antwoord op dat verzoek (zie bijlage) is luid en duidelijk: dat de opbrengsten tegenvallen behoort tot het ondernemersrisico, de provincie verhoogt dus de canon volgens schema.

Zo'n reactie vinden we meer dan teleurstellend voor een provincie die op andere momenten zoveel energie en geld steekt in het stimuleren van innovaties in de landbouw. Het zou de provincie Zuid-Holland sieren als zij, net als Nationaal Groenfonds, bereid is om de marktconformiteit even tussen haakjes te zetten en een initiatief de ruimte te geven er een succes van te maken. Dat succes is immers niet alleen een ondernemersbelang. Er is veel belangstelling voor onze 'proeftuin', niet alleen van VPRO-Tegenlicht maar ook van Wageningen Universiteit & Research, LTO, AJK, ministerie van BiZa/Nationale Omgevingsvisie, ministerie van Landbouw en Voedselkwaliteit en het Veenweide Innovatie Centrum. Het succes van cranberryteelt-in-combinatie-met-natuurontwikkeling betekent dat natte teelt inderdaad een reële optie is als we zoeken naar een vorm van landbouw in het kwetsbare veengebied, die de biodiversiteit bevordert en de bodem duurzaam gebruikt. En het succes van deze onderneming kan zomaar een steentje in de vijver zijn.

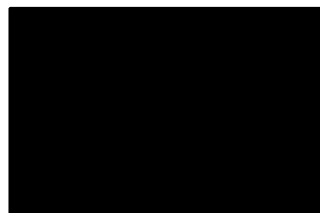
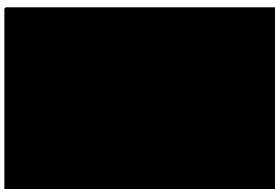
The Cranberry Company hoeft geen subsidie, anders dan de SNL-subsidie die we ontvangen voor het natuurbeheer. We werken aan een prachtig project, we blijven graag ondernemer en waken ervoor subsidiegedreven te opereren. We vragen om een tijdelijke bevrozing van de huidige erfpachtcanon (of vergelijkbare maatregel). Maar we blijven nog steeds de enige risicodragers.

Een delegatie van Provinciale Staten is in oktober 2016 bij ons op werkbezoek geweest toen we nog maar amper uit de startblokken waren en nog volop bezig met de perceelvoorbereiding en natuurinrichting. U bent van harte welkom voor een tweede werkbezoek om met eigen ogen waar te nemen hoe de natuur zich inmiddels heeft ontwikkeld, de cranberryteelt op gang komt en de bodemdaling tot stilstand is gekomen. En u kunt ons ook volgen op www.thecranberrycompany.nl

We weten niet of de gedeputeerde-portefeuillehouder(s) zijn geïnformeerd over de afwijzing van ons verzoek. Daarom richten we deze brief ook aan Gedeputeerde Staten. Maar we vinden het hoe dan ook van belang dat u, leden van Provinciale Staten, er kennis van heeft dat de politieke en bestuurlijke ambities van deze provincie zoals hierboven aangehaald, nog onvoldoende vertaling vinden in het feitelijk stimuleren en ondersteunen van ondernemers die de sprong wagen naar de landbouw van de toekomst voor het Groene Hart.

We zijn benieuwd naar uw reactie. We zien graag dat ook de provincie er veel aan gelegen is om onze 'proeftuin' tot een succes te maken en daarom bereid is om dat succes - eerder dan de erfpachtcanon - voorlopig als belangrijkste opbrengst te beschouwen

Met vriendelijke groet,

bijlage: brief PZH aan Best Berry BV van 30 april 2020

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gedeputeerde Staten

Contact

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2020-737513646
DOS-2017-0002128
Uw kenmerk

Bijlagen

Best Berry BV

t.a.v. [REDACTED]

Onderwerp

Verzoek Best Berry BV niet verhogen erfpachtcanon
erfpachtovereenkomst 2017

Geachte [REDACTED]

In de brief van 26 maart 2020 verzoekt u om in overweging te nemen de canon voor de in erfpacht uitgegeven percelen in polder Middelblok in Gouderak niet te verhogen, maar die voor de komende drie jaar ongewijzigd te laten. U geeft aan dat de reden voor dit verzoek is dat de opbrengsten tegen vallen en dat het langer dan 3 jaar duurt om de bodem te herstellen en te transformeren naar een conditie die optimaal is voor cranberryteelt in combinatie met natuurontwikkeling. Overigens wijst u erop dat op 2 van de 7 percelen de cranberryplanten redelijk tot goed zijn ontwikkeld.

In de erfpachtovereenkomst van 19 mei 2017 hebben wij geen grondslag gevonden om het verzoek van Best Berry BV te honoreren. Bij het aangaan van deze erfpachtovereenkomst was het u bekend dat de grond jarenlang intensief voor agrarische doeleinden was gebruikt. Daar is ook rekening mee gehouden door een geleidelijke opbouw van de canon bij de uitgifte in erfpacht te hanteren.

In uw brief geeft u aan dat de opbrengst helaas tegenvalt maar wij vinden dit onderdeel van het ondernemersrisico.

Daarom honoreren wij uw verzoek niet om af te zien van de contractueel overeengekomen canonverhoging voor uw erfpachtrecht op de percelen te Gouderak.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

